

Economie in Startrek

Auteur: drs. M.S.L.F. Manssen

<http://www.manssen.eu/>

In Startrek zie je prachtige ruimteschepen rondvliegen. Iedereen op Aarde is voorzien in z'n behoeften. Toch zie je nooit een winkel op Aarde of in een ruimteschip. Eten wordt simpel gerepliceerd. Betaald worden hoeft er niet. Ben je goed in je werk bij Starfleet, dan krijg je een hogere rang. Maar krijg je ook een hoger salaris? Daar wordt nooit over gesproken. En misschien is dat niet nodig, want alles lijkt gratis te zijn.

Ieder zal het werk kiezen wat hij zelf leuk vindt. In de arbeidsmarkt is geen marktwerking aanwezig door lonen. Dus zal er een tekort ontstaan aan sommige producten en diensten, en weer een overschot aan andere. Hoe wordt dit in Startrek opgelost? Misschien via rantsoeneringen? Of wie het eerst komt, wie het eerst maalt? Het lijkt wel communisme. Toch hoor je niemand klagen over de economie.

Wie bouwt de ruimteschepen eigenlijk, de overheid? Is er wel een overheid? Wie beslist er wel type ruimteschip er wordt gebouwd, hoeveel er nodig zijn? De productie van een ruimteschip zal tenslotte beslag leggen op schaarse productiemiddelen. Als alle productie door de overheid wordt gecoördineerd, i.p.v. door marktwerking, zal er minder efficiënt worden geproduceerd, omdat er geen prikkel is om meer te produceren. Misschien is de arbeidsproductiviteit zo hoog, dat er nog maar zeer weinig gewerkt hoeft te worden.

Nee, dan de Feringi. Daar draait alles om bezit, en zal er zeker een marktwerking zijn. Hoe ruilen ze met Mensen? In de bar op Deep Space 9 moet er betaald worden voor een drankje. Als je als Mens wat wilt drinken, waar betaal je dan mee? Hoe heb je dat betaalmiddel verkregen?

Startrek, een wereld vol economische problemen!